

[Aage Frandsen]

Jeg ved ikke rigtig, hvad det er for en ordning, fru Marianne Jelved forestiller sig, for man skulle ikke kunne betale sig fra det. Hvad er det så, vi skal finde ud af? Altså hvordan skal vi så løse det?

Vi har den mulighed at tvinge arbejdsgiverne, og den tror vi ikke på; så liberale er vi. Den anden mulighed er at bruge det, som vi kalder gulerod-og-pisk-princippet: at man tvinger dem indirekte ved økonomien, men man tvinger dem ikke til at tage en elev, og eleven kommer ikke i den uheldige situation, at man får en praktikplads, hvor arbejdsgiveren ikke vil have vedkommende. Jeg ved ikke, om der er en tredje mulighed, og hvis den er der, så synes jeg, det var interessant at få den frem.

Og jeg har egentlig også forstået, at det, som Socialdemokratiet og regeringen er blevet enige om, må indebære, at man skal betale fra arbejdsgiversiden mere til Elevrefusionsfonden, og at disse penge kan bruges til, at praktikeleverne bliver billigere. Ellers kan jeg ikke forstå teksten. Men ministeren må jo kunne bekræfte, at det er ikke, fordi vi er uenige i tankegangen i forslaget. Så kan man være uenig i øvrigt.

Og så det med, at det er dyrt. Det var fru Inge Dahl-Sørensen, der sagde det. Det er svært at sige, hvor dyrt det er, men det vil være lige så dyrt for arbejdsgiverne totalt, hvis de tog eleverne uden nogen som helst særordning. Det er den samme pris. Og derfor: Hvis man siger, at det her er for dyrt, så må det betyde, at der er nogle elever, der ikke skal have plads. Ellers hænger det ikke sammen, fordi regnestykket er lavet ud fra, at vi vil prøve på at påvirke markedsmekanismen, sådan at det bliver billigere at tage en elev. Men hvis arbejdsgiverne tager dem helt frivilligt, så bliver det nøjagtig den samme pris, for så skal de jo også betale for dem. Så det regnestykke må altså betyde, at der er nogle elever, man ikke vil give plads.

Så siger man, at man ikke kan sikre alle plads. Nej, men det er noget underligt noget, for det er det samme som at sige til unge, der starter en uddannelse: I kan ikke være sikre på, at I gennemfører den, selv om I er dygtige og gode. Vi kan bare ikke sørge for, at når I har gennemført første år, så kan I gå videre.

Det er underligt, hvorfor de, der har valgt en faglig uddannelse, som alle sammen står vort hjerte nær, ikke skal have den sikkerhed. Så det er også derfor, vi har sagt, at det godt kan være,

at det private arbejdsmarked ikke kan tage dem alle sammen, og derfor er der den mulighed, som allerede ligger i loven i dag, at man benytter sig af erhvervsskoler.

Så til hr. Klaus Hækkerup, der sagde, at Socialdemokratiet selv vil komme med et forslag. Det er selvfølgelig udmærket, at der kommer mange forslag, men jeg forstod, at hr. Klaus Hækkerup sådan set også var enig i tankegangen, men det offentlige skulle være mere med. Det kan da ikke betyde, at det, der ligger her, er forkert, men der skal åbenbart noget mere med. Så jeg har lidt svært ved at forstå, hvorfor det er nødvendigt at sige, at så kan man ikke stemme for forslaget. Nu kommer det ikke til afstemning foreløbig, men jeg har lidt svært ved at forstå, at alene det, at man ikke har det hele med, skulle give baggrund for, at man ikke kan stemme for forslaget.

Så vil jeg sige til den dér diskussion, der har været om Sverige, som jeg giver fru Marianne Jelved ret i altid inddrages, når det passer ind i ens argumentation, at jeg erkender da, at der er en sammenhæng mellem arbejdsmarkedspolitikken i Sverige og deres uddannelsespolitik. Og jeg vedkender mig da gerne, at der er dele af deres arbejdsmarkedspolitik, som i forhold til de traditioner, vi har i Danmark, er lidt fremmede.

Men den del af det, hvor man helt automatisk kobler arbejdsløshedssituationen sammen med uddannelse, er helt væsentlig. Jeg vil finde det vigtigt, hvis man kunne finde en ordning, der indebar, at man godt kunne se på, at arbejdsløshedslovgivningen blev ændret for at fremme uddannelsespolitikken. Det ville være helt naturligt for os.

Det er rigtigt, at Sverige kan drages frem, sådan som det passer til enhver tid, men man må nok sige, at hvis man ser på den uddannelsesindsats, der udøves i Sverige – selv om de har en skrappe adgangsbegrænsning – så er uddannelsesindsatsen på det område, som ministeren taler så tit om at de andre ikke taler om, nemlig de faglige uddannelser, høj. Det er ikke specielt videregående uddannelser, men netop når det drejer sig om efteruddannelse, og når det drejer sig om de faglige uddannelser, er kapaciteten i Sverige højere, end den er i Danmark. Det kan godt være, at det for de videregående uddannelser ikke er tilfældet.